

אשית עצות בנפשי

שיחות זמנינו

ממורינו ראש

הישיבה שליט"א

ע"ה

שנה ב'

פרשת חיי שרה

תשפ"ה

ליל שישי
פרשת לך לך תשפ"ה

חיזוקים קצרים שנאמרו
לאחר שיעור הדף גמרא

בס"ד

הודעה משמחת

אחרי שרבים מאנשי שלומינו תושבי ארץ ישראל, ביקשו להקל מעליהם את האפשרות להעביר תרומתם להדפסת הספר 'עצתו אמונה', אנו שמחים להודיע שיהא אפשרות לרכוש זכויות בהדפסת הספר אף בארץ ישראל, וחברי הנהלת מכון 'עצתו אמונה' מינו לכך את הרה"ג ר' משה גראס שליט"א, וכל אחד יוכל להעביר לו את נדבת לבו להוצאת הספרים.

אפשר ליצור קשר עם ר' משה בטלפון מספר

053-3163399

בין השעות 6:30 ל-8:00 בערב

לשמיעת השיעורים

קול ברסלב: 079-70-400-66

- פנימי -

יוצא לאור על ידי תלמידי היכל הקודש
בני ברק יצ"ו

להערות והארות: USHISEB@GMAIL.COM

 ליל שישי פרשת לך לך תשפ"ה

אומר שיש חביבות בזה שלא אומרים מיד,
לאן ללכת ומה לעשות.

לא לדעת מה יקרה – זה החביבות

אנחנו לומדים כאן התחזקות גדולה ברש"י, אנשים הולכים בשברון לב, מה עלי מוטל לעשות, כמה היה שמח ורגוע בחור בר מצוה, אם היו נותנים לו את כל תוכנית חייו, והיו אומרים לו: אתה תגיע לישיבה פלונית, ואחרי זה יעיפו אותך משם, אבל אל תדאג אחרי זה תגיע לישיבה אחרת ויהיה לך שם יותר קל, ואחרי זה יכנס שם משגיח חדש ויתחיל לעשות לך בעיות, ואחרי זה תמתין לשידוך, ואז יציעו לך שידוך והשידוך הזה ירד מהפרק, ואחרי זה תקבל את השידוך שלך ואחרי זה ילדים וכו', ואחרי זה תתחיל איזה עסק, ורק תחשוב שאתה עושה כסף והאמת היא שתפסיד, ורק אחרי זה תעשה כסף וכו', בשכל שלנו בן אדם שמח שהוא יודע מראש מה התוכניות, ומה רש"י אומר שהקב"ה לא גילה לאברהם, כדי לחבבה בעיניו, כנראה שהאמת היא להיפך ממה שאנחנו חושבים בראש שלנו, חביבות מהקב"ה לבן אדם זה דווקא במצב כזה שהוא לא יודע מראש מה לעשות, כשהבן אדם נמצא בצומת דרכים ולא יודע מה לעשות, זה סימן שהקב"ה

החביבות – שלא מגלים

חסדי השם שאנחנו זוכים להתאסף ולדבר שוב מהעצות של רבינו, אנחנו מתקרבים ליום השבת קודש, נלמד קצת דברים יפים מהפרשה, נתבונן בעצות וחיזוק מרבינו שרואים בפרשה, התורה הקדושה אומרת, ויאמר ד' אל אברהם לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך, הקב"ה אומר לאברהם אבינו תצא מהמקום שלך, ואני כבר יגיד לך לאן ללכת, ואומר רש"י לא גילה לו הארץ מיד כדי לחבבה בעיניו ולתת לו שכר על כל דיבור ודיבור, הקב"ה לא גילה לאברהם מיד לאן ללכת כי רצה לחבב את זה על אברהם וגם לתת לו שכר על כל דיבור, כשאנחנו מתבוננים על זה מלמעלה בשכל שלנו, אנחנו מבינים הפוך, אנחנו לא רואים כאן חביבות, אנשים חושבים ושואלים את עצמם, מה הדבר שאני צריך לתקן ולעשות, מה הקב"ה רוצה ממני, ואם הבן אדם יקבל תשובה וידע מה הקב"ה רוצה, הוא בוודאי ירגיש חביבות, אנשים מסתובבים עם השאלה הזאת כל הזמן, מה הקב"ה רוצה שאני יעשה, ללמוד או להתפלל? מה לעשות עם משפחתי? מה לעשות עם ילדיי? אני לא יודע, אני נסחף עם החיים, וכאן אומר רש"י הפוך, רש"י

בשם גדול אחד, כשאתה הולך ברחוב ורואה אנשים, תדע שזה לא אנשים, רק חבילות של צרות, אתה יורד מהרכבת ויורדים שם מאה אנשים, תדע שיורדים שם מאה חבילות צרות, תדע שיצאו שם אלף חבילות צרות, בליקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן קי"ט, מספר ר' נתן: דיבר איתנו כמה פעמים מענין יסורי עולם הזה, שכל בני העולם כולם מלאים יסורים, אין גם אחד שיהיה לו עולם הזה, ואפילו העשירים הגדולים ואפילו השרים, אין להם שום עולם הזה כלל. מבחוץ זה נראה כאילו יש לפלוני ולפלוני, והאמת היא שאין מה לקנא, רבינו ממשיך ואומר, כולם מלאים טירדות דאגות ועצבות ויגון ואנחה תמיד, אני אפילו לא יודע איך לתרגם לכם את זה באידיש, ורבינו אומר שם שיש רק עצה אחת, אם יש לך עמל, קח את העמל ותכניס את העמל בתורה.

העצה הנפלאה של התבודדות

רבינו נתן לנו עצה כל כך טובה של התבודדות, ואני לא מסוגל לחשוב מה הייתי עושה בלי העצה הזאת, אני לא מביין איך אנשים אחרים חיים בלי עצה זו, אולי לוקחים במקום זה אלכוהול או שמעשנים, אחרת אי אפשר להישאר עם מוח ישר, ואשרי מי שלוקח את העצה של רבינו של התבודדות, והולך לפינה ומדבר אל ד', הפינה יכולה להיות ברכב, במשרד, במיטה, בהליכה ברחוב, בישיבה על הכורסא או בכל מקום אחר, ואתה אומר: רבש"ע אני מאמין שאתה עושה הכל, רבש"ע תעזור לי, אני לא יודע מה לעשות כאן, אברכים עוברים היום תקופות קשות, אברך סיפר לי שהוא רואה שהוא מלא בחובות, והוא לא רואה שיכול להביא פרנסה לביתו, מסיים עם דאגה אחת, ומתחיל עם דאגה אחרת, מסיים עם העסק,

מחבב אותו ואוהב אותו ולא רוצה להגיד לו הכל מיד בהתחלה.

הקב"ה רוצה שנבוא אליו

רבינו אומר שכשאבא אוהב את בנו, הוא מביא לבנו את ידו הסגורה, וכשהילד רוצה לפתוח את היד, אביו מרחיק את ידו, ומביאו שוב, וכך האב נהנה שבנו מתקרב אליו שוב ושוב, כך הקב"ה רוצה שנבוא אליו שוב ושוב, ולכן מרוב חביבות אלינו הוא אינו מגלה לנו את הכל מיד, אלא סוגר את ידיו שנבוא אליו שוב ושוב, הקב"ה מצפה שנתחנן אליו ושנבקש שוב, ושננדנד שוב ושוב, ואברכים אומרים לי, אני לא מתחזק מזה, אני כבר לא יכול יותר, אני שקוע בחובות, בכל תקופה האברכים אומרים, שכזו תקופה קשה בפרנסה עוד לא היתה, האנשים שוכחים את החסדים שהקב"ה עשה איתם עד עכשיו, אברכים אומרים שלא זוכרים שהיה דבר כזה שלא שילמו שכירות לדירה, אבל אני זוכר את התקופות הקשות שהם עברו לפני שנתיים ולפני חמש שנים, שרדו תקופות קשות ביותר, אבל ככה הקב"ה מנהל את עולמו, מגיע עוד תקופה, והבן אדם שוב צועק, אני טובע, מה קורה כאן, מה הקב"ה רוצה ממני, והאמת היא שהקב"ה רק רוצה שתבוא אליו שוב, ותספר לו את זה, ותבקש ממנו ישועה.

כל אחד עובר מה שעובר

רבינו אמר בשיחות הר"ן [שיחה נ"א], העולם מטעה אתכם, אל תתנו לעולם להטעות אתכם, יהודי חושב לעצמו, אני רואה שכולם מסודרים וחיים חיים טובים, ורק אני מחוץ לכל המערכת היפה הזאת, כולם הולכים ברחוב ומצליחים כל כך, רק אני ככה לא יוצלח, מוהרא"ש היה אומר

ארוחת ערב, ב"ה שכן, האם אכלת ארוחת בוקר, ב"ה שכן, אז למה אתה לחוץ שמחר לא יהיה לך, אתה רואה איך הקב"ה זן אותך ומפרנס אותך כל כך הרבה שנים, תבוא אליו שוב ותבקש ממנו מחר, למה אתה לחוץ מהחודש הבא, ולמה אתה לחוץ מעוד חצי שנה, תבוא שוב ושוב אל הקב"ה, הוא כבר הראה לך שהוא נותן לך, ואם אין לך, תבוא לבית כנסת ותתפלל במנין, ותבקש ממנו, וכשמבקשים ממנו, יש לבקש בתחנונים, ואם אתה כבר מתפלל עם מנין שחרית ומנחה וערבית, ואתה שומע שהצדיק אומר שמי שמתפלל במנין יש לו פרנסה בשפע, ואתה לא רואה שזה מתקיים, העצה היא לבוא שוב לבית כנסת ולהתפלל שוב במנין, ואף שאתה עושה את כל הסגולות לפרנסה, שמעת שאומרים שמי שלא נוגע בזקן יהיה לו פרנסה, ומי שעובר על הפרשה יהיה לו פרנסה, ומי שיגרוס משניות יהיה לו פרנסה, ואתה לא רואה את הפרנסה, העצה היא להמשיך שוב בכל זה, לא לגעת בזקן ולעבור על הפרשה ולגרוס משניות, ולבוא להתפלל בבית כנסת, כי הקב"ה מחבב אותך, להגיע אל הארץ אשר אראך.

לְקַבֵּל בְּאַהֲבָה וּלְפָרוֹק מֵהֵלֵב אֵל ד'

כל אדם עובר את העשרה הנסיונות של אברהם אבינו, וכל אחד צריך לדעת שהוא יקבל את השכר על כל דיבור ודיבור, ואף אחד לא יודע למה הוא כאן בעולם הזה, ומה עליו לתקן, הצדיקים הקדושים כתבו, שכל הנשמות היום הם גלגולים, נדיר מאוד שתבוא נשמה חדשה לעולם, וכולנו נמצאים כאן לתקן משהו, אבל אנחנו לא יודעים מה, ולכן כשעוברת עלינו תקופה קשה, נקבל את זה באהבה, ולא נקשה קושיות על הקב"ה, אלא נמשיך לעבוד את ד', ונמשיך לבוא לבית כנסת ולהתפלל, וננסה שוב

ומתחיל עם הרכב, ופתאום נשבר לו זה וזה, ואז הוא מתחיל לרוץ להלוואות, הרי הלוואה זו לא עצה, זו קללה, אבל אין לו ברירה, עוד מעט אין לו חשמל, ועוד מעט לוקחים לו את הבית, והאמת היא שיש עצה, ללכת שוב ושוב אל ד', הקב"ה מחכה לנו, ומחבב אותנו, לחבבה עליו.

הנסיונות כי הקב"ה רוצה שנדבר איתו

אני רוצה לחזור שוב על הגמרא ביומא, גמרא נפלאה, שחייבים לחזור על זה שוב ושוב, שאלו תלמידיו את ר' שמעון בר יוחאי, מפני מה ירד המן במדבר בכל יום, הרי ירידת המן היה דבר של נס, וחז"ל אומרים על נס 'כמה גרוע אדם זה שנעשה לו נס', ומה היה הענין של הנס של ירידת המן בכל יום, ותירץ להם ר' שמעון בר יוחאי עם משל למלך שחיתן את בנו, ונתן לו בתחילת השנה את כל הוצאותיו לכל השנה, והבן לא בא לבקר את אביו שנה שלימה, ולכן החליט המלך שלשנה הבאה לא יתן לו את כל הוצאות השנה, אלא נתן לו את ההוצאות ליום אחד, ושאל הבן מה אעשה עם כ"כ קצת כסף, אני דחוק לגמרי, אני אשקע בחובות, אומר לו האב, תבוא מחר שוב, שאל הבן, למה שנה שעברה נתת לי הרבה כסף, והיה לי עסקה טובה, והרווחתי הרבה, למה עכשיו אתה נותן לי כסף בדוחק גדול, עונה לו המלך, כי אני רוצה לראות אותך בכל יום, תבוא אלי שוב ושוב, ורשב"י מסיים את הנמשל, אף ישראל במדבר, מי שיש לו ארבעה וחמשה בנים, היה דואג ואומר, שמא לא ירד מן למחר, ונמצאו כולם מתים ברעב, וכך היה מכוון לבו לאביו שבשמים.

העצה – להמשיך לעשות את דברי הצדיקים

שואלים אנשים האם אכלת היום כבר

עלי את הפרנסה, זו העצה של רבינו.

להסכים לעבוד בכל דבר

יש עצה נוספת ממוהרא"ש, להסכים לעבוד בכל דבר, מוהרא"ש סיפר לנו שהוא התחתן, ובכתובה הוא התחייב לפרנס את אשתו, אברך צריך לדעת שהוא חייב לזון אותה, וחייב לרפאות אותה, וגם לשלם טיפולי שיניים, וגם אם זה עולה כל שבועיים אלפיים דולר, והביטוח לא משלם, התחייבת, תשלם, יש לנשים הרבה יותר קשיים בשיניים, כי הם משקיעים המון כוחות בגידול הילדים, וזה סוחב מהם כוחות דם יזע ודמעות, ומתחילים לקבל חורים בשיניים, וחובת האברך לטפל בזה, ומוהרא"ש סיפר שאחרי החתונה הוא הלך לחפש עבודה, והוא לא מצא, והסכים לעשות כל מה שרק בא לידו, הוא עבד אצל אחד מבני משפחתו, והוא צעק עליו: אתה יכול להניח תפילין על שתי הידיים, כי יש לך שתי ידיים שמאליות, מוהרא"ש היה מתפאר אחרי זה, שבשתי הידיים האלו הוא כתב ספרים שמחיה את כל העולם, אבל דודו צעק עליו ככה, מוהרא"ש סיפר שהוא עשה המון דברים לפרנסה, עד שהתחיל בהפצה ונשאר בזה.

יש פרנסה – רק צריך להסכים לעבוד

מוהרא"ש היה תמיד מספר, את מה שרבינו סיפר על המלך שחיפש את מי שתמיד שמח ואין לו דאגה, ומצא יהודי שהיה בשמחה גדולה, ובעבודתו הוא תיקן בתים, ומן השמים ניסו אותו, והמלך לקח את פרנסתו, אבל הוא לא נשבר והלך להיות חוטב עצים, וגם את זה לקחו לו מהשמים, והוא לא ישב בבית ובכה שהוא מוכשר וכו', הוא פשוט הלך לנקות רפתות, וזה מה שאנחנו צריכים

את העצה של רבינו של התבודדות, זה לא מספיק שמסתובבים בברסלב, צריך לעשות את העצות של ברסלב, לקחת כל יום לכל הפחות דקה אחת או שתיים, ולהשיח את הלב אל ד', קודם כל האדם ירגיש יותר טוב אחרי זה, כשבן אדם מוציא את מה שלוחץ לו על ראשו, נהיה לו יותר קל, מאוד בריא להוציא דברים שלוחץ על האדם, דברים שעובר מבני משפחתו, ודברים שהוא עובר מהיצר הרע, והרבה פעמים האדם אינו שמח מכל מיני דברים שעוברים עליו.

לבקש על שמחה

איך בן אדם יכול לזכות לשמחה, על ידי בקשה אל ד', ללכת לטייל ולבקש: רבש"ע אני רוצה להיות בשמחה, רבש"ע למה אני כועס, למה אני עצוב, אנשים לא קולטים איך הם נראים, צריך להסריט אותם ולהראות להם איך הם נראים, מורטים את שערות הזקן, ומסתובבים אנה ואנה, בוערים כמו אש, מה בוער בך, מה הסיפור איתך, ואיך תוכל לצאת מזה? רק על ידי התבודדות, אתה רוצה לשאול שאתה עושה את זה וזה לא הולך? כל מי שרוצה שישאל, התשובה היא שלא עושים יום אחד התבודדות, עושים ימים ושנים, אבל בסוף פועלים, לפעמים זה יכול לקחת שנתיים או שלוש ויותר, מבקשים כל יום בהתבודדות, על שמחה, וכשמבקשים על שמחה מקבלים את הכל, מוהרא"ש היה מרבה לדבר מזה, בשו"ת ברסלב כותב מוהרא"ש ברוב התשובות לאנשים, שכל הבעיה שלהם מגיעה מחוסר שמחה, מוהרא"ש כותב שם המון פעמים את התפילה על שמחה, אנא הרחק מעלי את העצבות ואת המרה שחורה, זכני להיות בשמחה עד שארגיש את השמחה בכל האברים, רבש"ע עזור לי להיות בשמחה, רבש"ע עזור לי, הקל עלי את החיים, הקל

להם שום התמודדות, ולא מבינים שחייבים לחתן אותם, אסור להאשים את כל העולם, צריך לקחת את מה שיש, גם בפרנסה וגם בשידוכים.

סגולה לפרנסה – לכבד את האשה

יש עצה נוספת על פרנסה, הסיבה שאני מדבר כל כך הרבה על פרנסה, כי אני רואה שכולכם מגיעים כאן לשיעור עקב בעיות בפרנסה, אני רואה את זה על המצח... הרי כולם צריכים פרנסה, לפני כמה שנים היה קורונה, ולא היה צריך פרנסה, היה שפע מהממשלה, והגיעו לשיעור כדי לשמוע את החדשות, האם יש קורונה או לא, שבוע שעבר הגעתם לכאן, כי רציתם לדעת מה ראש הישיבה סובר על הבחירות בארה"ב, למי להצביע, זהו, ההתרגשות עברה, לטראמפ יש את זה... ועכשיו צריך לחזור לפרנסה, צריך פרנסה רבותי, המיסים לא ירדו, על אף כל ההבטחות, וצריך לשלם את ההוצאות, ולכן ניקח את העצה שיש השבוע בפרשה, שלקחו את שרה אמנו לפרעה, ואומרת התורה, ולאברם היטיב בעבורה, וחז"ל דרשו על זה בבבא מציעא נט. לעולם יהא אדם זהיר בכבוד אשתו, שאין ברכה מצויה בתוך ביתו של אדם אלא בשביל אשתו, שנאמר ולאברם היטיב בעבורה, אנחנו יודעים מעצה זו משיחות הר"ן [שיחה רס"ד] רבינו ביקש מאתנו לכבד את האשה ועל ידי זה זוכים לעשירות, זה נסיון גדול, כי אנשים רגילים לדבר מדי פתוח עם האנשים הקרובים אליהם, ולא מדברים בדרך ארץ, ולא משחקים הצגה, ולכן האנשים הקרובים סובלים זה מזה, אבל מי שזוכה ומכבד את אשתו, ומדבר יפה אליה זוכה לשפע.

לעשות, להסכים לכל עבודה, ללכת לגבאי בבית כנסת, ולבקש ממנו לנקות את הבית כנסת באמצע הלילה כשאף אחד לא רואה, ולעשות כמה מאות דולרים, התחייבנו להביא פרנסה, צריך להביא, אסור להגיד על כל דבר שזה לא מתאים לי, חייבים לעשות משהו, גם אם אתה תעבוד רק במאתיים דולר ליום, אפשר לקנות בזה קניה קטנה לשבת, אולי לא הבשר היקר, אבל אפשר לקנות משהו, ובעוד מאתיים דולר כבר אפשר לשלם קצת חשמל וקצת מים, אבל דבר ראשון תתחיל לעשות משהו, זה מה שקיבלנו ממוהרא"ש, אסור לשבת בבית ולהגיד שאין עבודה, מוהרא"ש היה אומר שיש 2 דברים ברווח ואנשים אומרים שאין: פרנסה ושידוכים, אבל אנשים אומרים שזה לא מתאים להם, מלהישאר בבית ולשכב במיטה, לא יצא טוב, בטלה מביאה לידי זימה, אם לא הולכים לעבוד, מוצאים מקום שאפשר לצפות, ויושבים ורואים ראיות אסורות שעות ארוכות, וכשמטמאים את העיניים זה לא סגולה לפרנסה, ואז נכנסים ללולאה אין סופית, חייבים לעשות משהו.

לא לברור יותר מדי בשידוכים

אותו דבר זה בשידוכים, מציעים למישהו שידוך, הוא אומר: מה? את זה אתה מציע לי? ומפסיקים לדבר עם השדכן שהעיז להציע להם, לפני שנים היתה כאן משפחה, והצעתי להם בחור מהישיבה, אבל עשיתי עבירה חמורה, שהצעתי בחור מעדות המזרח, והוא נעלב והוציא את ילדיו מהמוסדות וברח מכאן, ואני שואל את כל מי שמבטל את השידוכים שמציעים לו, מי אתה בכלל שיש לך זכות לבטל שידוך? מה אתה מוכר? אין לך כלום, והילדים מתבגרים וסובלים, אף אחד לא יודע מה עובר על ילדיו, אנשים חושבים שהילדים שלהם בסדר גמור ואין

לתת מילים טובות בבית, חייבים להחמיא לה, ואל תגידו 'אני כל היום אומר לה מילים טובות', כי זה כמו האברך שאומר אני כל היום מתפלל וכל היום עושה התבודדות, תחשוב טוב מה היה המילה האחרונה שנתת בבית, ומתי היה הפעם האחרונה שדיברת אל ד', אל תתקמצן, תגיד לה, את כל כך יקרה לי, את כל כך חשובה לי, טוב לי בבית איתך, אברך אחד עמד כאן בחוץ, אני לא הכרתי אותך, והוא שאל אותי למה אתה מדבר כאלו שטויות כל הזמן, מה אתה הולך להגיד עכשיו לאברכים, אתה תגיד שוב שצריכים להגיד מילים יפות בבית, אתה יודע ליקוטי מוהר"ן תלמד איתם ליקוטי מוהר"ן.

לארום וארוסה להתקפא חרשין

אברך אומר לי, אני לא יכול לדבר כך לאשתי, אולי כשזה יכנס בדיוק בשיחה אני יגיד את זה, אבל זה לא נכנס להגיד לה סתם ביום בהיר, שהיא חשובה לי, ואני שמח בבית וכו', אולי כשאסע לחופש אגיד לה את זה, וככה הוא דוחה מיום ליום, אני לא מבין למה זה קשה, מוהרא"ש לא היה בכעס אם חתן דיבר עם כלתו, אנחנו מגיעים ממקומות שזה ממש אש, איסור חמור, ויש מסורה שאסור להיפגש, אגב, אם מותר לזרוק איזה גפרור בנושא, אין מסורה בנוגע לדבר בטלפון, אין מסורה אם אסור לדבר כמה דקות בטלפון ולהגיד לה, מה שלומך, איך עבר היום [כי פעם לא היו טלפונים], אבל אני ח"ו לא מזלזל בנוהגים לא לדבר כלל, כל קהילה תמשיך לנהוג לפי מנהגיה הקדושים, אני רק אומר שמוהרא"ש סבר שזו לא בעיה.

לכבוד ולהבליג

כשהאשה מתקשרת ורוצה שתסיע אותה, תיקח אותה, כמו שזה כבוד בשבילך להיות מתנדב בארגון חסד, ככה תתנדב לקחת אותה, אני לא רוצה שח"ו תסלפו את דברי, אני ח"ו לא נגד התנדבות, אדרבה, הדבר היפה ביותר זה לעשות חסד עם אחרים ולהתנדב לעזור לאחרים, אבל אנשים מרגישים בזה כבוד, שרשומים כחבר בחבורת חסד פלונית, ולא קולטים שיכולים לעשות חסד בבית, וכשהיא מבקשת שתיקח את אמא שלה, אל תגיד: אני הנהג מונית שלה? מה עושה אבא שלך? הוא יושב ומשחק משחקים ואני צריך לקחת אותה? אל תגיד ככה, תרגיש חשיבות לקחת את אמא שלה, ועל זה התורה אומרת ולאברם היטיב בעבורה, התורה אומרת שיהיה כאן שפע גדול, גם לאברהם אבינו לא היה קודם כלום, היה מאוד מפחיד המצב שלו קודם לכן, היה בדחקות גדולה, לא היה לו לשלם את האכסניא, רק כשחזר הוא פרע הקפותיו, וחזר עם צאן ובקר כסף וזהב, ואתם חושבים ששרה אמנו לא התלוננה, ולא אמרה לו כלום, כתוב במדרש, ששרה אמנו צעקה עליו, חמסי עליך, וכעסה עליו, כי גם הנשים הצדקניות ביותר יכולות לדבר כך, אבל אברהם אבינו שתק, והמשיך לדבר יפה אליה.

לתת מילים טובות

כך הקב"ה ברא את עולמו, שהבעל יכול לעמוד על רגליו, אבל אשה צריכה להגיע למילה טובה של הבעל, היא חייבת כמה מילים טובות של הבעל כדי להחזיק מעמד, אולי נראה לכם שהשיעור כאן זה שיחה של ילדי גן, וזה לא מתאים לראש ישיבה לדבר כך אל תלמידיו, אבל זה מה שצריך, חייבים

גדולת מוהרא"ש

מוהרא"ש כבר היה צדיק נסתר בימי בחרותו, יש תמונה ממוהרא"ש בחתונה שלו, רואים איך הוא בער להקב"ה, והיא הגיעה מבית יעקב, ושם נהגו לדבר עם החתן, והוא היה מדבר איתה, כי הסכים הכל להתחתן בקדושה, אצל רבינו היה ענין גדול של פאות מסולסלות, רבינו אמר שיש בזה סודות של גלגלים, והיא אמרה שהיא לא מחבבת את זה, היא רוצה שהוא יגלגל את זה על האוזן, ומוהרא"ש עשה ככה, למה הוא עשה את זה? כי צריך להתחתן, והיא אמרה שהיא לא מחבבת זקן גדול, ומוהרא"ש קיפל את הזקן, מוהרא"ש סיפר שביקש על זה כל יום, שהיא תסכים שהוא יוריד את הפיאות למטה ויפתח את הזקן, ואחרי כמה שנים היא הסכימה, ככה הוא זכה לזה בזכות הסבלנות, ומוהרא"ש סיפר שהיה לו נס גדול מזה שדיבר איתה, כי מוהרא"ש היה מאוד חריף בטבעו, ובחתונה שלו אחרי ברכת המזון, לקח מוהרא"ש את הגביע, וניגש לאיזה חסיד ברסלב ונתן לו את כל שבע הברכות, אף שנהוג שב' המחותנים מחלקים את זה, וזה היה נראה מאוד תמוה, המשפחות הם משפחות חשובות של רבנים ואדמו"רי"ם, ומי זה הברסלב'ר הזה שקיבל את הברכות, הרי לא רואים מבחוץ שהוא קם חצות ועושה עבודות גדולות, בן אדם שלא מדבר עם אף אחד, אבל יש לו שיעורים בכל התורה כולה, והוא מדבר יפה לאשתו, והיא צועקת עליו והוא מכבד אותה, והגיע איזה דוד מהכלה, ואמר לה, קיבלת חתן משוגע את חייבת להתגרש, ענתה הכלה, הרי אני דיברתי איתו כל הזמן, ואני יודעת שהוא בחור נורמלי וחכם, אמר מוהרא"ש, היה לי כאן נס, כי אם לא הייתי מדבר איתה היא היתה מתגרשת, וכאן היא לא קיבלה את הדברים.

אי אפשר לדעת מבחוץ מי תלמיד חכם וצדיק

היום הגיע לכאן יהודי תלמיד חכם, שלא נראה עליו כלום מבחוץ, אבל אני יודע שהוא יודע את כל התורה כולה, יש אנשים שיודעים את הש"ס בעל פה, אבל הוא יודע בבלי וירושלמי וזוהר ונועם אלימלך בעל פה ועוד ועוד, כל התורה כולה, וראיתי אותו כאן בישיבה, וביקשתי ממנו שידבר לבחורים, כדי שהבחורים יראו שאי אפשר לראות מבחוץ כלום, שאלתי את הבחורים, אם אתם רואים אותו ברחוב, ורוצים לעבור, הרי אין ספק שהייתם נותנים לו דחיפה וממשיכים בדרך, הוא נראה איזה תמים מהתמונות, אחד שלא יודע כלום, בטח היו נותנים לו דחיפה חזקה, ולכן אני רציתי שידבר כאן, אף שאולי הבחורים לא מצליחים להבין את הדרשות שלו, כי הוא זורק גמרות מכל הש"ס, אני לא יכול לחקות אותו, כי צריך לדעת את כל הש"ס, הוא זרק מימרות של חז"ל מכל מקום, וכך יבינו הבחורים שצריך להיזהר בכבודו של כל יהודי, אי אפשר לדעת אם יש כאן תלמיד חכם.

לבקש מהשי"ת שיוכלו לדבר יפה בבית

אני מספר את הדברים כדי שתדעו שגם כאן יש מסורה, כך המסורה ממוהרא"ש, ושאלתי לאחרונה את אחד החתנים, אם אמר איזה מילה טובה, הוא ענה, שהוא לא מצליח להוציא את המילים, אולי תגיד כמה אתה שמח שהיא הכלה שלך, הוא ענה שאולי בפעם הבא הוא יגיד, ושוב בפעם הבא לא יצא לו שום מילה טובה, צריך הרבה לבקש מהקב"ה שנוכל לתת מילים טובות בבית, וזה כל כך בריא לילדים, כשהילדים רואים איך ההורים מדברים יפה, ושהאבא לא צועק על אשתו, כמה זה מוסיף לבריאות

עצמו, וזה מעניין שכשזה מגיע לדברים שלו, הוא כבר מוצא כסף, פתאום הוא מוצא כמה דולרים, רואים אברכים שאין להם לשלם לעוזרת לשבת, 3 שעות עוזרת בערב שבת, יכול להציל את המצב, כמה זה כבר עולה, 45 דולר, ולזה אין לאברך כסף, אבל אחרי זה הוא מצא כמה דולרים לקנות איזה בקבוק יין לשבת, פתאום הוא מצא כסף לקנות טשולנט לליל שישי, ד' יעזור שיהיה לך שפע גדול, ותוכל גם לקנות טשולנט וקישקע וקוגל בשבילך וגם לעוזרת בית, אבל אם יש רק לאחד מהם, תן את הכסף לאשתך שיהיה עוזרת בבית, ותדבר מאוד יפה בבית, ואם אתה רואה שהיא במצב רוח נוראי, והיא לא מדברת, תנסה לרומם את המצב רוח, תצא איתה, תדבר איתה, זה מאוד חשוב, אולי זה לא מעניין אותך הדיבורים האלו, כי כבר גדלת, אבל לאשתך זה מעניין, היא לא גדלה, וזה חשוב לבית שלך, הגמרא אומרת במועד קטן שאפילו אשה זקנה שעומדת על קברה רוצה להתקשט למצוא חן בעיני בעלה, אולי לך כבר לא מעניין לחגוג יום הולדת, ואתה אומר: תעזוב אותי כבר עברתי את השטויות האלו, אבל אותה זה מעניין, תחווה איתה את היום שלה, תדבר איתה ותקשיב לה, ויהיה לך שפע מזה, ולאברם היטיב בעבורה.

להכניס יפה את השבת

השבוע עבר כמו שעבר, אבל עוד מעט מגיע שבת, שבת זה זמן של תשובה, מחר זה יום קצר, ערב שבת, וכדאי לדעת מה שמוהרא"ש כותב, שמי שאין לו כבר הורים בעולם הזה, מהרגע שהוא מניח את המפה על השולחן ביום שישי ומכין את הנרות, יש מנוחה לנשמות למעלה, ראיתי שמוהרא"ש כותב את זה עשרות פעמים, נהיה אצל ההורים למעלה בחינת שבת ואין הגיהנום

נפשם, גם אם שמת בצד עוגת נפוליאן נקרם שניט], כי היו צריכים השבוע לאכול את זה לנצחוננו של טראמפ, וזה מגיע ממלכות... ולטראמפ יש שורש נשמה שלו, ואחרי שהכנת לעצמך את העוגה הזאת ומישהו אכל לך את זה, חס ושלום לצעוק, וכי על חתיכת עוגה צועקים על האשה? האם מותר לזרוק פחד בבית? הילדים מקבלים פחד נוראי מהקולות שהאבא צועק על האשה, אפילו בחורים נבהלים מזה, והם נסגרים, צריך לדבר יפה בבית.

לקבל בזיונות ולשתוק

ואם מן השמים זימנו לך איזה בזיון, ואשתך התחילה לצעוק עליך, שאתה לא עושה כלום, ואתה שווה כלום, תיקח את דברי רבינו 'עיקר התשובה ישמע בזיונו ידום וישתוק', מוהרא"ש מביא שהיה חסיד ברסלב ר' אפרימ'ל, והוא הסביר את מאמר חז"ל 'לא מצאתי לגוף טוב משתיקה', מה זה קשור לגוף, רק בלי לשתוק על הבזיונות היו צריכים לצום, ולסגף את הגוף, והכי טוב לגוף ששותקים ולא עונים, ולכן לא מצאתי לגוף טוב משתיקה, לא צריך להניח את הגוף על הרצפה, ולא צריך ללכת למקווה קר, אפשר להמשיך לאכול ולשתות, העיקר לשתוק, ואם אשתך לא מדברת אליך יפה, אתה תמשיך לדבר יפה, תגיד לה שוב שהקב"ה יעזור, ואם היא אומרת שזה מעצבן אותה שאתה כל הזמן אומר שהקב"ה יעזור, אז תגיד לה שאתה הולך לחפש מה לעשות ולהביא פרנסה.

לעשות הכל שיהיה לה מה שהיא צריכה

וצריך באמת ללכת ולחפש בעבורה, הרמב"ם פסק 'אוהבה כגופו ומכבדה יותר מגופו', בן אדם צריך לכבד אותה יותר מאת

ילד וילד חייב תפילות של ההורים, פתאום ח"ו יכול הגלגל להסתובב, אני ראיתי את זה בעיני, משפחה שהשקיעה כוחות הנפש ותפילות על ילד אחד, ועל ילד אחר שכחו לבקש, והילד שהתפללו עליו גדל מאוד יפה, והשני צריך ישועה גדולה.

תפילות יפות וסעודות יפות

מגיעים בליל שבת לבית המדרש, ומתחילים לכו נרננה, ששת המזמורים נגד ששת ימי המעשה, אומרים את המזמור הראשון, לכו נרננה, ואומרים: רבש"ע תודה לך על יום ראשון שעבר, היה נראה שלא אצליח לשרוד, היה מאוד קשה, אבל ש'כח אייבערשטער שעברנו את זה, ואם הבעל תפילה מרחם עלינו וממשיך להתחזן, אפשר גם לבקש על יום ראשון הבא, להיות 'נותן הודאה על העבר ולבקש על להבא', רבש"ע מה יהיה בראשון הבא, רבש"ע תעזור לי תעשה לי נס, ומתחילים מזמור שני, שירו לד' שיר חדש, תודה לך ד' על יום שני שעבר, וככה ממשיכים בכל ששת המזמורים, ומודים להשי"ת, ומגיעים הביתה ושרים קצת זמירות, ואוכלים סעודה יפה, לא עושים סעודה ארוכה, כי אז כל אחד רץ לקרוא מגזין אחר, ושוכחים לברך ברכת המזון וכו', שרים יפה כל מקדש, מנוחה ושמחה, ואומרים משהו יפה, אפילו אם מדברים מהבחירות, מכניסים משהו מהקב"ה, לב מלכים ושרים ביד השם, אומרים לילדים שהקב"ה מנהל את העולם, אני לא יודע מה אצלכם בקרית ברסלב ביום רביעי בבוקר, למחרת הבחירות, אבל כאן בעיר, היה נראה כמו שושן פורים, לא היה ממש חג, אבל היה כזה מיני חג, כולם היו בשמחה, אני לא יודע עד לרגע זה למה, הלכתי למקווה, והרגשתי כמו בשושן פורים, הציבור היה שמח, ואנשים פתאום

שולט בהם, לכן תכינו מוקדם את המפה, ותכינו את הנרות, כפי שנוהגים להבהב את הנרות, מדליקים ומכבים, הרגיל בנר הווייך ליה בנים תלמידי חכמים, הנשים מבקשות על ילדים טובים בהדלקת הנרות, והבעלים מבקשים בזמן הזה שהם מדליקים ומכבים ומכינים את הנרות, ככה נוהגים, לא ראיתי את המנהג הזה אצל אחרים, אבל ראיתי את זה אצלי... הרי אני גם מדליק את הנרות ומייפה את זה, ומכין את השמן עם כל הפטנטים שיהיה הכי יפה לכבוד שבת, ומבקשים מהקב"ה, שיפתח את לב הילדים לתורה, ואם יש לאחד הילדים בעיות בקריאת עברי, זה הזמן לבקש, ואם יש ילד שלא מסתדר עם חברים ועם אחים שלו, זה הזמן לבקש, וכמובן צריך לבקש על כל הילדים, לא רק על הילדים שעוברים נסיונות, צריך לבקש גם על הילדים שנראה שאצלם הכל טוב.

כל הילדים בידיו של הקב"ה

ביום הבחירות הקשבתי כאן לשיחה של בחורים, ובחור אחד אומר לשני, נו, אין מה לפחד, כי אם היא תקח את זה, אז לב מלכים ושרים ביד השם, כי הוא מבין שאם טראמפ לוקח את זה, לא צריך להגיע ללב מלכים ושרים ביד השם, אבל אם היא לוקחת את זה, יש כזה לחש, לב מלכים ושרים ביד השם, כמו הלחש של והוא רחום יכפר עון, ברוך שם כבוד מלכותו, וד' יעזור וכו', יש אנשים שחושבים שכעת עם טראמפ הכל טוב, ולא צריך להגיע ח"ו לסייעתא דשמיא, אותו דבר בנוגע לילדים, יש הורים שחושבים, שעל הילד הזה לא צריך לבקש, כי הוא ילד טוב ומיוחד, וכאן השקעתי הרבה כוחות, ורק על הילד השני אני צריך לבקש, זה לא נכון, צריך לבקש על כל אחד, כל הילדים עומדים ותלויים בידיו של הקב"ה, וכל

ואין כרגע את האמצעים לקנות את זה, לא אומרים לילד שאין עכשיו כסף, אומרים לו, אי"ה נקנה לך את זה, בהזדמנות, והילד שואל מתי יהיה לי כובע חדש ונעליים חדשים, עונים לו שבעז"ה נסדר את זה בקרוב, חס ושלום לבכות לידו ולהכניס לו פחדים, אני פגשתי אברכים שהיה להם שפע גדול של פרנסה, הם עשו מאות אלפי דולרים בשנה, אבל הם חיים בפחד כל הזמן, שיום אחד לא יהיה להם דולר, וזה היה לי פלא גדול, עד שנודע לי, שככה הם גדלו, ההורים שלו דיברו כל הזמן שאין כסף בבית, ומה יהיה, והילדים גדלו עם זה, וגדלו עם הפחד, יש לאברך המון כסף קדימה, אבל הוא דואג לעוד שנה ועוד שנתיים, הילדים שמעו כל הזמן שעוד מעט יהיה אינפלציה ולא יהיה כסף, וכל הכסף לא יהיה שווה כלום... רק עכשיו זה שווה כי טראמפ ניצח, אבל עוד 4 שנים זה לא יהיה שווה... מסכנים...

בכל מקרה אל תשתפו את הילדים בדברים האלו, ואם השבוע היה איזה אירוע, ואמא שלך אמרה איזה מילה לאשתך, והיא נעלבה ויצאה, אל תשתף את הילדים שלך בזה, הילדים לא אמורים לשמוע שהסבתא חולה, בנפשה, צריך להגיד שסבתא קצת חלשה, וכשיגדלו יבינו, צריך מאוד להיזהר, כי קשה לילדים לקבל דברים, אומרים לילדים סבא צועק קצת אבל הוא מאוד טוב, הוא איש מאוד עדין באמת, וככה יהיו להם חיים טובים, הילדים לא צריכים להיות חלק מכל הסכסוכים המשפחתיים, עצם הסכסוך זו צרה אחת, אבל לא צריך להוסיף עוד צרה ולשתף את הילדים, תן להם להיות עסוקים עם הצעצועים שלהם, ותשמח אותם, ואם הוא חוזר שהמלמד שלו לא אוהב אותו, תגיד לו שפגשת את המלמד שלו והוא אמר לך שהוא מאוד אוהב אותו, כמוכן שתתייחס לטענות ותלך למנהל ותבדוק מה

ראו שהמזג אוריר כל כך טוב, אבל עכשיו אנחנו אוחזים יומיים אחרי זה, וחזרו לשגרה, צריך כל כך הרבה רחמי שמים, ברגעים אלו באמסטרדם, שומו שמים, ד' ישמור על עמו ישראל, שנאה נוראה שיש על עם ישראל, לא משנה אם הם שומרי תורה ומצוות, אבל הם יהודים, בניו של מקום, צריך הרבה רחמי שמים, נבקש מהקב"ה שישלח את משיח, כי לא עוזר לנו כלום שטראמפ ניצח, חייבים להתפלל להקב"ה.

לדבר על האמונה של אברהם אבינו

מה תדברו בסעודת שבת? אני הייתי מדבר מאברהם אבינו, הקב"ה אמר לו שיהיה לו ילד, ואברהם אבינו לא מבין איך יולד לו ילד, והתורה אומרת, ויוצא אותו החוצה ויאמר הבט נא השמימה וספור הכוכבים אם תוכל לספור אותם ויאמר לו כה יהיה זרעך, והאמין בד' ויחשבה לו צדקה, וחז"ל דורשים במסכת שבת, ישראל גם מאמינים בני מאמינים, כי בני ישראל גם האמינו, כמו שכתוב 'ויאמן העם', והם בני מאמינים כמו שכתוב והאמין בד', אברהם אבינו האמין להקב"ה, היה לו אמונה, אף שלא נראה לו כלל שזה יכול להיות, הקב"ה אומר לו לך לטייל בכל ארץ ישראל לארכה ולרחבה, כי זה הולך להיות של הילדים שלך, מאיפה בדיוק יהיו ילדים, אבל הוא האמין בד', וככה אנחנו נעשה, נאמין בד', ונחזיר לילדים את האמונה.

שהילדים לא יהיו שותפים לסבל וצער

צריך להיזהר לא לשתף את הילדים בכל דבר בבית, אם יש מצב קצת לחוץ כספית, לא צריך להגיד לילדים את המצב בבית, אני לא מספר לכם תורות שלי, אני שמעתי את זה ממוהרא"ש, אם הילד רוצה שיקנו משהו,

מעטפה עם חמש מאות רובל, ויש לי מזה כסף לקנות עצים ולחמם את הבית עד ימי החנוכה, אבל בחנוכה כבר נגמר הכסף, ויש קור אימים שומו שמים, ואז נהיה לי חושך, ואתה נוסע לר' נתן לחודש תשרי, ואין לו כסף לתת לך, כי אין לו לעצמו כלום, אבל הוא כל כך מאיר אותך, מכניס בך המון אמונה, שנשאר לך אור בלב לכל החורף בלי עצים, ויש לך חמימות בכל השנה, הסיפור הזה הודפס בספר 'ימי התלאות', פעם פחדו להדפיס את הספר שזה לא יעשה מחלוקת, אבל אחרי זה ראו שביין כה יש מחלוקת נגד ברסלב והמשיכו להדפיס את הספר, אותו דבר קורה כאן, אנחנו מתאספים כאן בליל שישי, ואתם שואלים אותי, ראש ישיבה, נו, איפה הפרנסה, אז אני אגיד לך, כולנו צריכים פרנסה, אבל אנחנו יכולים להאיר את הלב שלנו ואת הבתים שלנו עם העצות של רבינו, אנחנו נאמין בהקב"ה שהוא בוודאי יעזור לנו, א פרייליכן שבת

קורה שם, אבל אל תעשה חורבנות ותן לילד לגדול בריא, אל תגיד לילד שהמלמד שלו לא בסדר, ואם הילד שואל אם אפשר משהו, ואתה באמצע לבדוק חדשות בטלפון, ואתה אומר לו, כן, ואז הוא אומר שאמא לא מרשה, אל תגיד, אבל אבא כן מרשה, אל תהרוס את נפש הילד, תגיד, אם אמא אמרה שלא, אז לא, ואחרי זה תוכל ללבן את זה איתה, שהילד ידע שיש לו אבא אחד ואמא אחת ומלמד אחד, וכולם יחד משתפים פעולה.

כאן תקבלו עצות שיאירו לכם כל הזמן

אני יכול להגיד לכם דבר אחד, שבזמנו של ר' נתן, הגיע פעם חסיד מחסידות אחרת שהתנגדה לר' נתן, אני לא רוצה להגיד שם החסידות, שלא לעשות מחלוקת, והיהודי הזה הגיע לאחד מתלמידי ר' נתן, שהיה גר איתו בעיירה, ואמר לו: תדע לך, שאני מקנא בך, כי אני נסעתי בחודש תשרי לאדמו"ר שלי, והוא נתן לכל חסיד

דברים שנאמרו אחרי לימוד הדף גמרא

ברוך השם מיר האבן זוכה געווען צו לערנען א דף גמרא

שאם הצדיק אומר לא לבוא אליו, לא מקשיבים לו, חס ושלום שתתחיל לעשות כאן סיפורים כאלו, כל המילים הקדושות האלו תשאיר בצד, זה משפט שהולך רק על רבינו, רבינו אמר שאם הצדיק אומר לא לבוא אליו בראש השנה, צריך לבוא, וזה רק נוגע לרבינו, ואל תגיד שמה שאני אומר עכשיו, זה נסיון, וצריך לבוא וכו', תיזהר לא לעשות כאן סיפורים כאלו... בליל שבת נשארים בבית.

ולסידור קידושין תקחו רב ודיין, וכל הדברים כאלו תקחו רבנים ודיינים, וכאן תבואו לקבל עצות לחיים, גוט שבת.

בבא בתרא דף קל"ו.

אנשים חכמים כותבים צוואה מסודרת, אני לא יודע אם בגיל שלכם, אבל בן אדם שמגיע לגיל 40 - 50, צריך לכתוב, כדי למנוע מחלוקת, הרבה מחלוקת אפשר למנוע אם כותבים הכל ברור מראש, אין מה להיבהל מזה, אנשים צריכים לדעת שכאן אנו נמצאים רק כמה שנים....

למדנו היום איך לכתוב צוואה, ר' נתן הבין מרבינו שזה דבר מאוד רצוי, ככה האדם מכין את עצמו לעלמא דאתי, וכאן התחיל כל המחלוקת שהיה עם משה חניקס,

בבא בתרא דף קל"ד.

אשרינו מה טוב חלקינו, תלוי למה אתה לומד, אם אתה לומד למען השי"ת, אתה יכול להחיות את עצמך עם הדף היום, אף אם זה נראה כמו נעל עם שלוש פינות, אבל זכית ולמדת גמרא, אבל אם למדת כי אתה רוצה להיות רב, או שיש לך אינטרס אחר, אז זה שיעור חלש, אני לא יודע אם יש לך משהו מהשיעור כאן.

כעת מגיע שבת, צריך להיות מאוד מאוד בשמחה, ואני אומר לכם שוב, אני קיבלתי ממוהרא"ש, שבליל שבת צריך האברך להישאר בבית עם אשתו, כך אני קיבלתי ממוהרא"ש, רבינו אמר אעשה ממכם כיתות כיתות, וזה מה שאני קיבלתי, ואם תשאל אותי, הרי מוהרא"ש ערך את שולחנו ביבנאל בליל שבת, תיקו, אני אומר לכם מה שאני קיבלתי ממוהרא"ש, שבליל שבת האברכים צריכים להישאר בבית, ואני מוסר מודעה שהבאטע [שבת אחים], בליל שבת, אצלי בבית, זה רק לבחורים, ואם אתה תבוא, ואצטרך להגיד לך ללכת הביתה, אז אני אהיה האיש הרע... אז אני כבר אומר לך, בליל שבת נשארים בבית עם האשה, זה ברור?

ואל תתחיל להגיד, מה שרבינו אמר,

להגיד לך, שהמקום הכי טוב להתחבא, זה בתוך הגמרא, כל אחד עובר קשיים, שאף אחד לא יחשוב שרק הוא עובר קשיים, כל אחד עובר מה שעובר, מנסים את האנשים מהשמים, בצורה בלתי רגילה, כי רוצים לראות מה הוא יעשה כשירגיש ממש קצה העולם, האם ילך ח"ו לסמים, או שיקח את סם החיים, את הגמרא, ואם יש לו שכל והוא לוקח את הגמרא, ד' יעזור לו, ואם אין לו שכל הוא יהיה שיכור או מסומם.

אשרינו שיש לנו את רבינו, שמחזק אותנו שוב ושוב, ללמוד תורה, גם אם אתה לא מביין, וגם אם אתה שוכח, תלמד עוד ועוד, עכשיו ר' יוסף הוציא שיר חדש, שיר יפה על דרך הלימוד, שיר על המילים של שיחה מרבינו [שיחות הר"ן שיחה כ"ו] "ודע שלעתיד מזכירים את האדם כל מה שלמד אפילו שכח, גם בני אדם השומעים התורה של הצדיק האמת ואינם מבינים אותה, לעתידי בעולם הבא יבינו, כי עיקר התורה היא לנשמות, שבעולם הבא יהיו הנשמות בקיאים ומשיגים היטב את התורה שלמד ושמע בעולם הזה", עוד לא שמעתם את זה? נלמד את זה בישיבה, הוא אמר שהוא עשה את השיר בשביל ראש הישיבה, והוא שולח לי את השיר כמתנה, יש לו הרבה זכויות, בעשרות השנים האחרונות הוא הלחין הכי הרבה שירים בכלל ישראל, כל הזמרים שרים את השירים שלו, יש לו זכות גדולה, בכל שמחה שהולכים שומעים את השירים שלו, לאחרונה נכנסו כמה יוצרים חדשים, אבל המון שנים שרק הוא הלחין שירים.

בבא בתרא דף ק"ח.

• הוא אמר לי שיש לו טענות למה מכניסים שאלות בגליון, למה צריך לכתוב את מה שהאברך כותב שהוא לא רוצה להניח תפילין, ושהוא נגעל ממצוות ומעשים טובים, ויש לו טענות למה בחורים וילדים

שהיה מהעשירים הכי גדולים של ברסלב, כשר' נתן אמר לו, שיכין לעצמו צוואה, שיתן חצי מהכסף לאשתו, וחצי מהכסף לבית מדרש של רבינו, ואשתו אמרה לו שר' נתן רק רוצה שהוא ימות ולקחת ממנו את הכסף, ואז הוא נהיה חולק הכי גדול לר' נתן.

• למשה חינקס לא היו ילדים, ואז ר' נתן אמר לו, שהוא שמע מרבינו, שאם משה חינקס יתגרש ויתחתן עם אשה אחרת, יהיו לו ילדים, וכך הוא עשה, ר' נתן הציל לו את חייו, ובסוף הוא נהיה החולק הגדול על ר' נתן, ובסוף סיים את חייו בצורה נוראית, כשהלך לממשלה שיאסרו את ר' נתן, ופתאום הוא מת של במשרד של ראש העיר, וראש העיר נבהל שהוא מת אצלו, ובדיוק עבר שם איזה עגלה הנושאת אשפה, ואמר ראש העיר לאנשים שלו, תקחו אותו ותשימו אותו על העגלה של האשפה ותורידו אותו בעיר שלו, וככה הוא הגיע הביתה, בבזיון גדול, ירחם השם, אבל ר' נתן אמר שבגלל שהוא עזר לרבינו, ישאר לו למעלה הזכות הזאת, זו היתה העין הטובה והרחמנות של ר' נתן.

• לא יתואר מה שר' נתן עבר, כמה שהוא סבל בחייו, עם כלתו וילדיו וכו', יש ספר 'ימי התלאות', אתם יכולים לראות שם מה שהוא עבר, אבל אנחנו נלמד ממנו, לעשות את הכל בישוב הדעת, וכמובן שיהיה על פי תורה.

• ואם אחד הבנים לא מקבל חלק מאבא שלו וסבא שלו, לא שווה לריב על זה עם האחים, לא שווה לעשות מחלוקת במשפחה.

בבא בתרא דף ק"ז.

• אשרינו שזכינו להתחיל את השבוע עם דף גמרא, עכשיו במוצ"ש, וד' יעזור שכל השבוע שלנו יהיה עם דף גמרא, אני רוצה

עצה לגרום משניות, ואתה תיקח את העצה ותתחיל גם אתה לגרום.

יש אנשים שאומרים, אני לא רוצה שהבן שלי יקרא את הדברים האלו, ואני שואל אותו, מי ילמד את הבן שלו את הדברים האלו, חז"ל אומרים שחייב אדם ללמד את בנו לשחות במים, אבא חייב ללמד את הבן שלו איך לשחות בחיים האלו, בעצתו אמונה הבן שלו ימצא עצות לחיים, והמחלוקת לא נגרמת מזה, אלא לצערי מעשה שטן הצליח, ומדברים הרבה לשון הרע, והמדברים גורמים לעשות מחלוקת, המכתבים האלו גורמים לאנשים להקשיב לשיעורים, הם מתחברים לשאלות.

אנשים שואלים אותי למה השארתי את השורה שהאברך כותב 'אני נגעל מהתפילין שלי', התשובה היא, שרק בגלל השורה הזאת השארתי כל מה שהוא כתב, כי מה איכפת לי בן כמה הוא וכמה הוא שבור וכו', ופוגעים בו וצוחקים עליו וכו', העיקר זה השורה האחרונה, שהוא אומר: נמאס לי מהכל, אני נגעל מהתפילין שלי, ורוצה לזרוק הכל, ואז הוא מקבל תשובה, מהשכל של רבינו, למה אתה רוצה לזרוק את התפילין, הרי רק מהתפילין תקבל חיים טובים, ומי שקורא את זה, מוצא את עצמו במכתב, ומתחזק מזה.

היה את הויכוח הזה, למה כתבו את השאלה של איזה אשה שמתלוננת שבעלה רוצה שהיא תתלבש כמו אומות העולם, למה הכנסתי את השורה הזאת, התשובה היא, שאני לא מוציא ספרי נטעי גבריאל' או ספרי ישראל' והזמנים, שהם זוכים להוציא ספרים המאירים את העולם בתורה והלכה, אני מוציא ספרים רק לחיזוק, ופתאום קורא את זה אברך, והוא אומר, בדיוק זה הנושא אצלי בבית, זה כל הויכוח, האם יש לנו דרך להמשיך להיות יראי השם, ואז הוא קורה את התשובה, ואת ההתרחקות מאומות העולם.

צריכים לקרוא את השאלות של אנשים, למה צריך לקרוא כאלו משפטים שאסור להוציא מהפה, והוא טוען שהשאלות האלו גורמים למחלוקת נגד היכל הקודש, בא אני יגיד לך, שמחלוקת נגרמת מלשון הרע שמדברים עלינו, והגליונות האלו מקרבים יהודים לאביהם שבשמים.

יש לו טענה חזקה, הוא טוען, תדפיסו רק את התשובה, כי זה ראש הישיבה כתב, השאלה לא מראש הישיבה, זה סתם שאלה של שטויות והבלים, אבל תן לי להסביר לך, אם אני אכתוב מכתב: תניח תפילין, התפילין כל כך חשוב וקדוש. אתה אפילו לא תרצה להסתכל בגליון הזה, כי אתה תחשוב שזה נכתב לבני עליה, אבל אם תראה שבחור או אברך כותב שאין לו סבלנות להניח תפילין, פתאום תזדהה עם זה, ותראה שיש כאן משהו שקשור אליך, ועומד כאן יהודי שחושב שאין דבר כזה, לא יכול להיות שמישהו לא מניח תפילין, אוי הלוואי שאתה צודק, מה לעשות שזה המצב בעולם, אסור להגיד את זה, אבל אנשים חושבים שהתפילין זה סתם חור בראש, לא מבינים מה רוצים מהם, למה להניח תפילין.

אני לא יודע אם יש לאנשים נגד תפילין ח"ו, אני לא מדבר על אנשים שעושים משהו להכעיס, אני מדבר על אנשים מהטובים ביותר, הם לא מחוברים לתפילין, ואף אחד לא אמר להם כמה זה חשוב, וכמה זה מחבר אותם להקב"ה.

היה לי שיחה מזה בסוכות, למה כותבים את השאלות, והסברתי אותו דבר, אם אתה רואה מכתב שכתוב 'אתה יכול לעשות תשובה', אתה תחשוב שזה לא קשור אליי בכלל, הרי לי יש עבירות גדולות מאוד, זה רק לאיזה בחור קטן עם נסיונות, אבל אחרי שאתה רואה את השאלה, שהאברך כותב כמה הוא נופל, פתאום אתה רואה, שאף לאברך הזה יש דרך לחזור, יש לו

מצוה אמרו לו שהוא צריך להניח תפילין, וזהו, זה הרי דבר מוזר כשמדברים מזה, צריך לדבר רק מאיסור אכילת פיצה, מתי הבחור שמע שהוא צריך להניח תפילין, ואל תגיד לי שזה כמו לבישת מכנסיים, כי את זה הוא כן שמע, עשרות פעמים ההורים חינוכו אותו שהוא צריך להתלבש, ולא יוצאים מהבית בלי מכנסיים, ואם זה כמו מכנסיים, בבין הזמנים שהוא לא יוצא מהבית ושוכב כל היום ולא לובש מכנסיים, הוא פטור מתפילין?

ד' יעזור לנו שנוכל להפיץ את העצות של רבינו, זו מלחמה קשה, הס"מ מניח הרבה כוחות, אגיד לך מה אני עושה אם אני חושב שאולי אני לא צודק בשיטה שלי בהפצה, אני הולך לעשות שוב התבודדות, ואני מבקש הורינו ד' דרכך אהלך באמתך, אני גם עכשיו אלך שוב להתבודד ולבקש מהקב"ה שאני רוצה לדעת מה לעשות, אולי באמת אני טועה, אני רק יכול להגיד לך שאני כותב בערך רבע ממה שמוהרא"ש כתב, ומוהרא"ש אמר לי פעם בטלפון, וכי אני כותב פתוח? תראה איך רבינו כותב בליקוטי מוהר"ן, והוא שואל אותי, האם אני יודע למה הוא מתכוון, עניתי שלא, הוא אמר לי, לך לארון הספרים ותוציא את הספר ליקוטי מוהר"ן, והוא אומר לי, אצלי בספרים לא תוכל לראות כלום, וזה היה אחרי שכבר למדתי עשרות פעמים ליקוטי מוהר"ן ובכלל לא שמתי לב ללשונות האלו שמוהרא"ש ציין בפני, אני מבטיח לעשות שוב התבודדות, ולבקש, הורני ד' דרכך אהלך באמתך, א גוטע וואך.

בבא בתרא דף ק"ט.

הדרן עלך פרק יש נוחלין, זכינו ללמוד דף גמרא, אשרינו, נהיה מאוחר, מנחה, וידבר.

אל תכעסו עלי, הרי אין לי אינטרס שאנשים יקרעו את מה שאני כותב, אני רוצה לחזק את האנשים, ואת הדברים האלו כבר אמרתי לרבנים לפני חמש עשרה שנה, כשקראו לי לדין תורה, ואמרתי שיש בחורים שלא מניחים תפילין ואני מחזק אותם, נעמד אחד הרבנים [הוא כבר לא בעולם הזה], מה? מי לא מניח תפילין? חייכתי ושתקתי, אין מה להתווכח, וחשבתי לעצמי, אוי לו לדור שהמנהיגים לא יודעים את המצב הנורא של הדור, לא מבינים שבחור ואברך שמניחים תפילין, צריך לתת להם חתן תורה, אני לא מדבר כשהוא בסדר היום בישיבה, אני מדבר על בין הזמנים, ועל אברך ששבור מכף רגל ועד ראש, והוא לא בעל תפילה ולא בעל קורא ולא הגבאי ולא השמש, ואעפ"כ מגיע לבית כנסת להתפלל, וואו, כל הכבוד לו.

יש אנשים שלא יודעים את מצב הדור, ואומרים, שמעתי בטלפון את השיעורים בישיבה, ומדברים שם מחשיבות הנחת תפילין, זה נשמע מקום חלש, אנשים שם לא מניחים תפילין... יש המון אנשים שמניחים תפילין, אבל אני רוצה לשאול אותך, אברך שמניח תפילין עשר דקות לפני השקיעה, האם זה נקרא שהוא מניח תפילין? הרי לא ימלט שפתאום יראה שהשקיעה עברה וכבר אי אפשר להניח תפילין, יש אנשים שמספרים שנזכרים כמה דקות אחרי השקיעה, "אוי ווי, עוד לא הנחתי תפילין היום", אני לא מקטרג ח"ו, אני רוצה לעודד אנשים שכן יניחו תפילין, אברך אומר שאין לו פרנסה, אז אני אומר לו, תבוא לבית כנסת ותניח תפילין.

מישהו שואל, למה הבן שלי צריך לקבל השגה, שיש מישהו שלא מניח תפילין, ואני שואל אותך איזה מין השגה יש כאן, ואשאל אותך, מתי הבן שלך שמע בכלל שצריך להניח תפילין, פעם אחד לפני הבר

סיום, ואולי יותר קשה לשבת כל יום על דף גמרא, ולצמצם את המח ולנסות להבין ולגרוס, אבל ההרגשה אחרת זה היא ההרגשה הטובה ביותר, אין טעם לחיים בלי דף גמרא, קניית סוודר חדש, זה מעניין אותך רק ליום אחד, קניית נעליים חדשות, אולי חצי שעה או שעה יהיה לך חיות מזה, קניית שעון חדש אולי יום אחד תשמח מזה, קניית כפתור חדש לחולצה, כמה זמן זה כבר יתן לך הרגשה טובה, מה יכול באמת להכניס סיפוק פנימי לבן אדם? רק הדף גמרא, אני מתחנן עליכם שוב ושוב, אולי תצייתו בסוף, תעשו לעצמכם שיעורים בש"ס, כל יום קצת גמרא, ברוך השם.

בבא בתרא דף קמ.

- עוד מעט נעשה סיום על מסכת בבא בתרא, ביום רביעי פרשת וישב בעז"ה, קרוב לערב חנוכה, אני מזמין את כל הקהילה לסיום, אפשר כבר להודיע לכולם, נעשה סיום יפה על מסכת בבא בתרא, ביום רביעי אוכלים מאכלי חלב 'קע"ז' דפים [גבינה], ר' חיים קנייבסקי אמר שהוא הכיר מישהו שלעס גבינה כל יום, קע"ז קע"ז קע"ז, הוא הכיר יהודי שלמד כל יום את כל מסכת בבא בתרא.
- וזה מעניין שאת מסכת סנהדרין נסיים בערב פסח, וכל הבכורים שרוצים לעשות סיום, יוכלו להצטרף, אולי זה יותר קל לקום בערב פסח מוקדם, ולמצוא איזה
